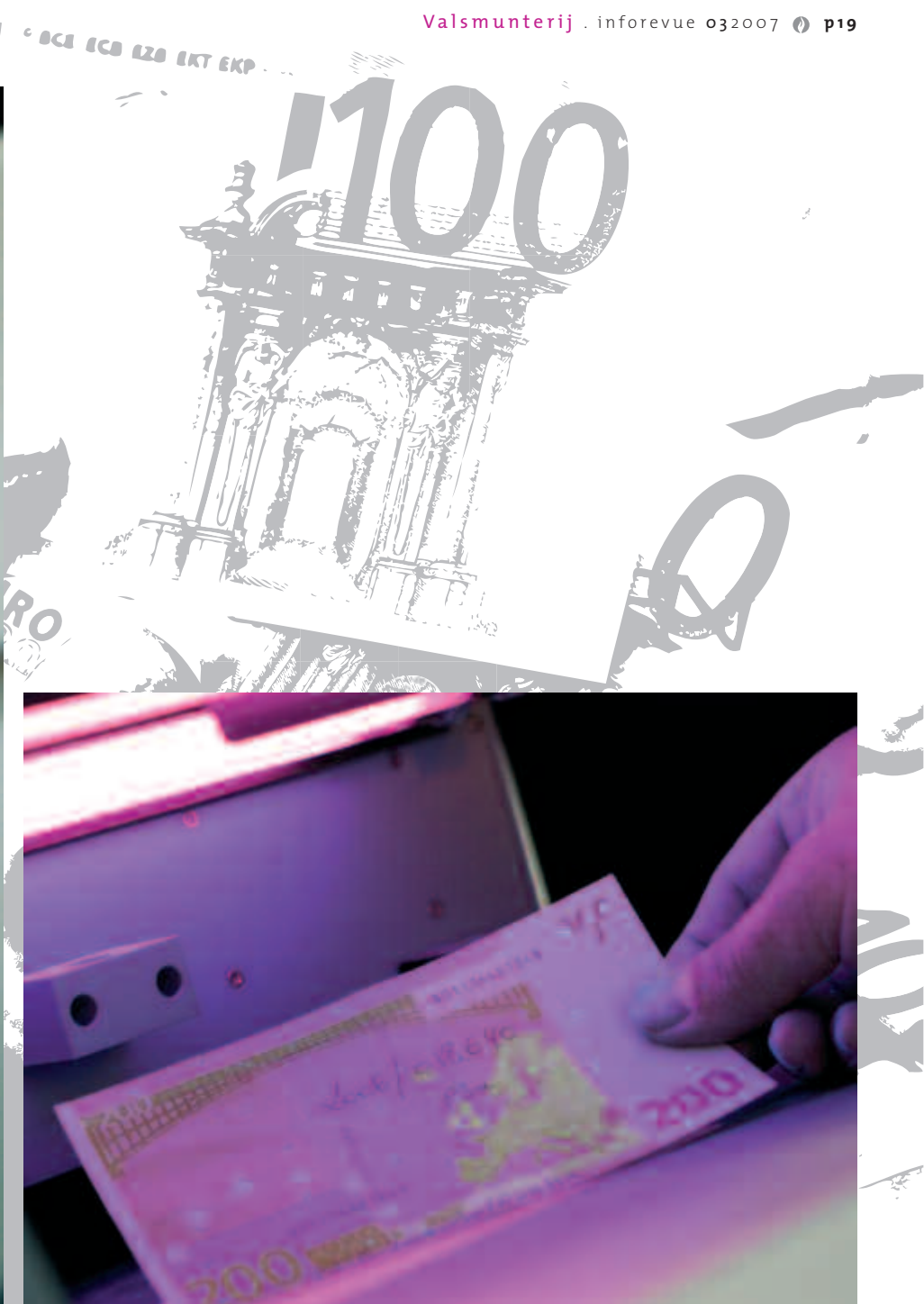

VALSMUNTERIJ

KLINKENDE MUNT?

.....
Tekst en fotografie Jos Balcaen
.....

Elk jaar worden in België gemiddeld 15 à 25 000 valse bankbiljetten – vooral briefjes van 50 euro – in beslag genomen door de politiediensten en de Nationale Bank. Om de oplichters te klissen, kan de federale politie beroep doen op de CDBV-M. Wat betekent dit letterwoord en wat doen de rechercheurs die op deze dienst werken? Inforevue licht een tip van de sluier op.

BRUSSEL – Sinds mensenheugenis staan op valsmunterij zware straffen. In de middeleeuwen werden valsmunters ondergedompeld in kokend water en goot men gesmolten lood in hun mond... Vandaag zijn lijfstraffen gelukkig niet meer gebruikelijk, maar dit wil niet zeggen dat men thans in België het namaken van geld door de vingers kijkt. Wie een dergelijke inbreuk pleegt, kan volgens het strafwetboek (art. 160 tot 178) tot 20 jaar achter de tralies vliegen.

De centrale dienst ter bestrijding van valsheden (CDBV) die onder de Directie bestrijding van economische en financiële criminaliteit van de federale gerechtelijke politie valt, heeft een speciale afde-

ling die zich toelegt op valsmunterij (het achtervoegsel 'M' staat voor money). De afdeling telt een tiental rechercheurs. Zij gaan nauwkeurig na of bankbiljetten en muntstukken wel echt zijn. "Wij zijn een ondersteuningsdienst die nauw samenwerkt met de Nationale Bank van België. Als experts bieden wij bijstand aan alle politiediensten", vertelt sectiechef commissaris Jeroen Peeters.

"Wanneer wij hier een bankbriefje ontvangen – meestal een eurobiljet – onderzoeken wij de authenticiteit. Met de ervaring die we hebben opgebouwd en het gespecialiseerde materiaal waarover we beschikken, duurt het niet lang om de knoop door te hakken. Er zijn maar twee

Rechts: Commissaris Jeroen Peeters en een expert van de Nationale Bank van België.

Onder: Al deze biljetten van 100 euro zijn vals! Zij werden de eerste zes maanden van 2007 uit omloop gehaald.

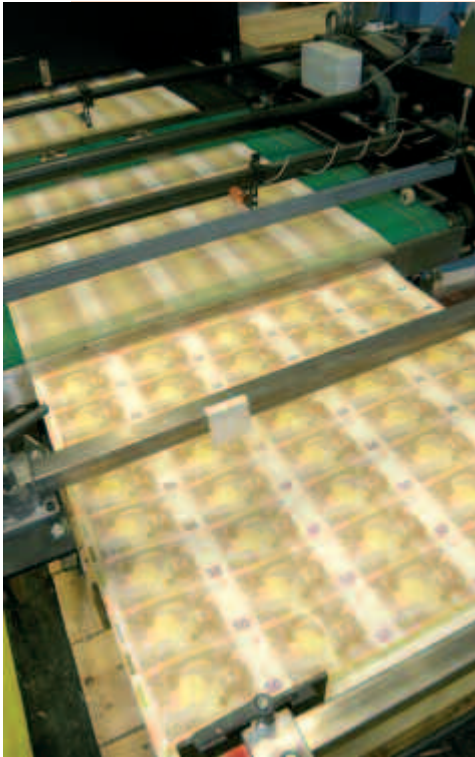
...

mogelijkheden. Ofwel is het briefje echt en dan bezorgen we het terug aan de rechtmatige eigenaar, ofwel is het nageemaakt en dan gaan we op zoek naar de herkomst van het biljet. Daarvoor maken we gebruik van een Belgisch en Europees classificatiesysteem opgesteld op basis van technische criteria. Het gebruik van "klassen" maakt het mogelijk de herkomst van het valse biljet na te gaan, zijn omloop te traceren en vervolgens de namaker te identificeren."

"De eerste zes maanden van 2007, heeft onze dienst al 900 processen-verbaal opgesteld", benadrukt hoofdinspecteur Jean-Claude Museur, onderzoeker bij de CDBV-M. "Bij elk dringend verzoek stellen wij een pv op met het resultaat van ons deskundig onderzoek. De parketten vragen ons regelmatig uitvoerig te rapporteren over de verschillende elementen die tot onze conclusie geleid hebben. We beschikken over authentieke voorbeelden van het merendeel van het geld dat momenteel over de hele wereld wordt gebruikt. Ten slotte brengen we in kaart waar vals geld circuleert, zowel in België als in Europa. Dergelijke informatie is essentieel voor de onderzoekers op het terrein."

Wie zijn de vervalsers?

"Er bestaat geen vast profiel", vertelt Pascal Roland, onderzoeker. "Sommige namakers zijn echte amateurs die thuis briefjes afdrukken op hun inkjetprinters. Maar er lopen natuurlijk ook echte oplichters rond. Vooral in de voormali-

VOEL, KIJK EN KANTEL!

De euro is opvallend goed beveiligd, want alle biljetten beschikken over negen echtheidskenmerken die iedereen kan controleren. Daarnaast zijn er echter nog enkele tientallen andere kenmerken die enkel gekend zijn door de experts van de Nationale Bank.

Meer weten? Surf naar de website van de Nationale Bank:
<http://www.bnb.be>.

De rubriek 'Meer weten over de beveiliging van eurobiljetten' geeft u enkele handige tips:

- voel het reliëf van het biljet – het speciale drukproces zorgt ervoor dat de bankbiljetten bijzonder aanvoelen;
- kijk naar het bankbiljet en houd het tegen het licht: het watermerk, de veiligheidsdraad en het doorzichtigcijfer worden dan zichtbaar. Deze drie kenmerken zijn zowel vanaf de voorkant als de achterkant te zien;
- kantel het bankbiljet: op de voorzijde ziet u dan de wisselende afbeelding in het hologram. Op de achterkant wordt de glanzende streep (op de biljetten van 5, 10 en 20 euro) of het van kleur veranderende cijfer (op de biljetten van 50, 100, 200 en 500 euro) zichtbaar;
- Controleer altijd meerdere echtheidskenmerken. Een bankbiljet kan in een handomdraai gecontroleerd worden!

“ Pascal Roland

Het aantal nagemaakte muntstukken van twee euro is exponentieel gestegen

“Zo haalt men zich geen problemen op de hals... In het verleden is het al gebeurd dat collega's, ervan overtuigd dat ze met een vals biljet zaten opgescheept, er in vette letters in het Latijn 'Ne varietur' op schreven of zelfs een gaatje in het biljet knipten. Maar na controle bleek het om een echt bankbiljet te gaan... Natuurlijk konden ze hun verminkt exemplaar niet meer gaan inruilen bij de Nationale Bank!”

Toch moet men zich geen zorgen maken, want het percentage valse bankbiljetten dat momenteel binnen de eurozone circuleert, blijft relatief beperkt. Tijdens het eerste semester van 2007 zijn er slechts 265 000 valse biljetten uit de monetaire stroom van niet minder dan 11 miljard briefjes gevist. Op het niveau van de eurozone is Interpol een belangrijk contactpunt. Zij centraliseert alle gegevens, verbetert de uitwisseling van informatie tussen de centrale diensten en coördineert, steunt, en voert verschillende onderzoeksoperaties uit.

Voor wie dit allemaal nogal technisch is, maar toch meer wil weten over het onderwerp, is er altijd nog het infonummer van het CDBV-M: 02 221 54 09. De afdeling valsmunterij is trouwens bereid aan alle geïnteresseerde politiediensten een vorming aan te bieden. ■

¹¹¹ CDBV, Berlaimontlaan 14 te 1000 Brussel.

ge Oostbloklanden. Zij brengen grote oplagen valse biljetten in omloop, vaak professioneel gemaakt met offsetdrukmachines. De kwaliteit is soms verrassend goed, maar tot op vandaag bevatten de meeste nagemaakte biljetten maar drie of vier van de negen echtheidskenmerken op een eurobiljet (zie kader). Nu supermarkten en banken uitgerust zijn met detectiemateriaal met ultravioletstralen, hebben veel valsmunters geïnvesteerd in het ontcijferen van die technologie. Met als resultaat dat nu ook hun biljetten UV-merktekens vertonen. Zelfs hologrammen en watermerken zijn geen uitdaging meer voor de professionele valsmunter. Het reliëf van de biljetten blijft echter moeilijk na te maken.”

“Meer en meer worden we geconfronteerd met vervalste muntstukken”, vervolgt Pascal Roland. “Het aantal nagemaakte muntstukken van twee euro is

de laatste jaren exponentieel gestegen. Het merendeel komt uit Frankrijk en Italië, maar ook uit Turkije waar ze vervaardigd worden door criminele organisaties die ook handel drijven in verdovende middelen. Sommige van die stukken zijn zo goed nagemaakt dat we de hulp nodig hebben van de Koninklijke Munt van België om ze als 'klinkend' te identificeren.

Een ondersteuningsdienst

“De CDBV-M is een ondersteuningsdienst voor de rechercheurs op het terrein”, benadrukt Jean-Claude Museur. “In geval van twijfel over de authenticiteit van een biljet, moet een politieman niet aarzelen ons te contacteren of ons hier in Brussel¹¹¹ te bezoeken. In de meeste gevallen kunnen we binnen enkele ogenblikken uitmaken of het hier gaat om een echt of vals biljet.”